

LUONTOSELVITYS

Vesilahti, Hinsala

Hukianhovin ranta-asemakaavan alue

11.10.2023

Padasjoki

puh. 040-7576122

miljoosuunnitteluhk@gmail.com

www.miljoosuunnittelu.fi

Sisällysluettelo

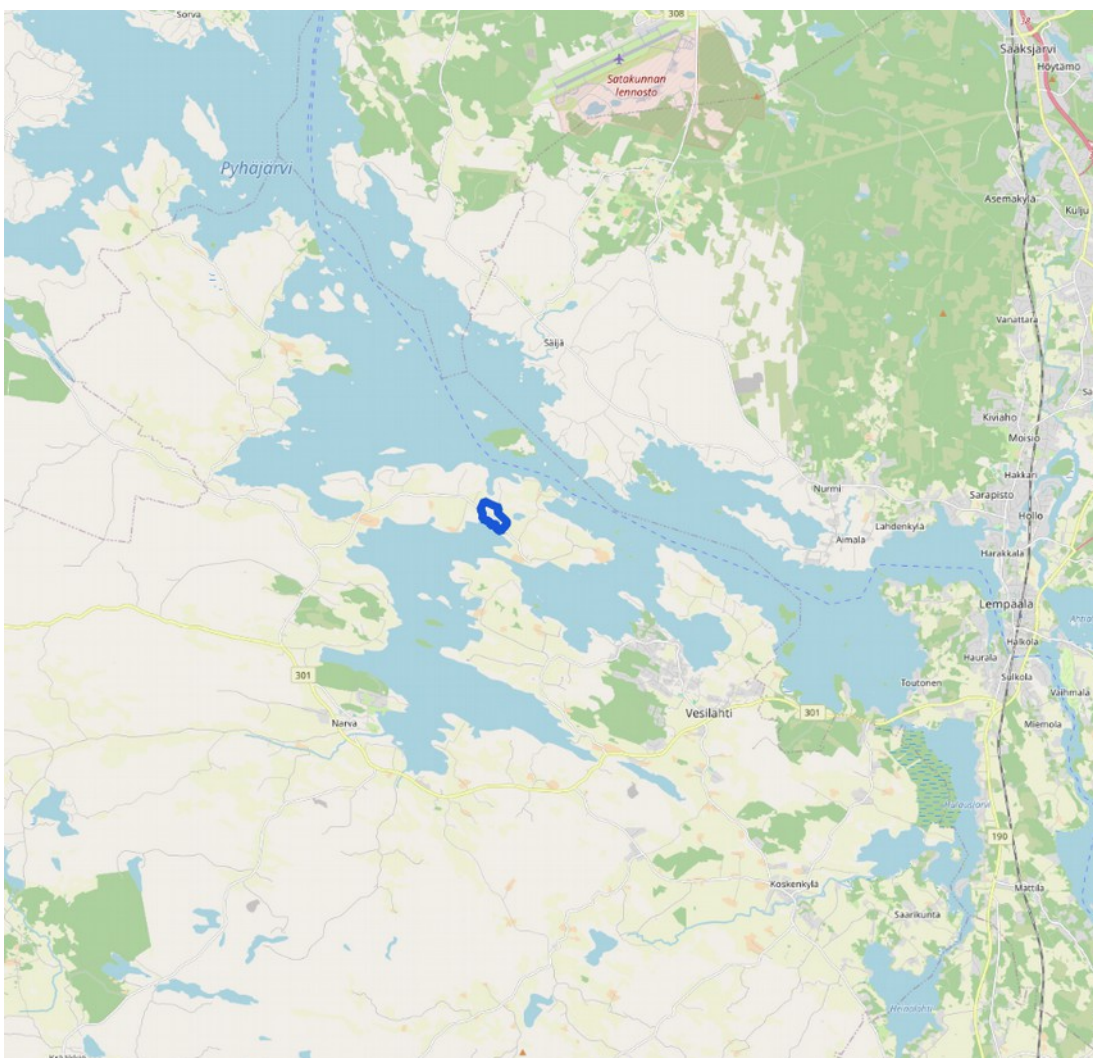
.....	1
Johdanto.....	3
Selvitysalue.....	3
Selvitysmenetelmät ja havainnot.....	7
Osa-alueet 1-9 (esitetty kartalla s. 5):.....	8
1. SEKAMETSÄ SELVITYSALUEEN LÄNSIOSASSA	8
2. LEHTIPUUVALTAINEN METSÄSAAREKE SELVITYSALUEEN LÄNSIOSASSA.....	9
3. HAKKUUAUKEA SELVITYSALUEEN POHJOISOSASSA	10
4. LEHTIPUUVALTAINEN METSÄSAAREKE SELVITYSALUEEN KESKIOSASSA	12
5. KALLIOYMPÄRISTÖ SELVITYSALUEEN ITÄOSASSA (Metsälain 10 § mukainen erityisen tärkeä elinympäristö).....	13
6. LEHTIPUUVALTAINEN METSÄSAAREKE SELVITYSALUEEN KAAKKOISOSASSA	14
7. RANTAMETSÄ SELVITYSALUEEN ETELÄOSASSA (Vanhaa niittyä).....	15
8. RANTALUHTA SELVITYSALUEEN ETELÄOSASSA (Metsälain 10 § mukainen erityisen tärkeä elinympäristö).....	16
9. HAKKUUAUKEA SELVITYSALUEEN LOUNAISOSASSA (Osittain vanhaa niittyä).....	18
Yhteenveto ja suositukset	19
Lähteet ja kirjallisuus.....	20
.....	21

Johdanto

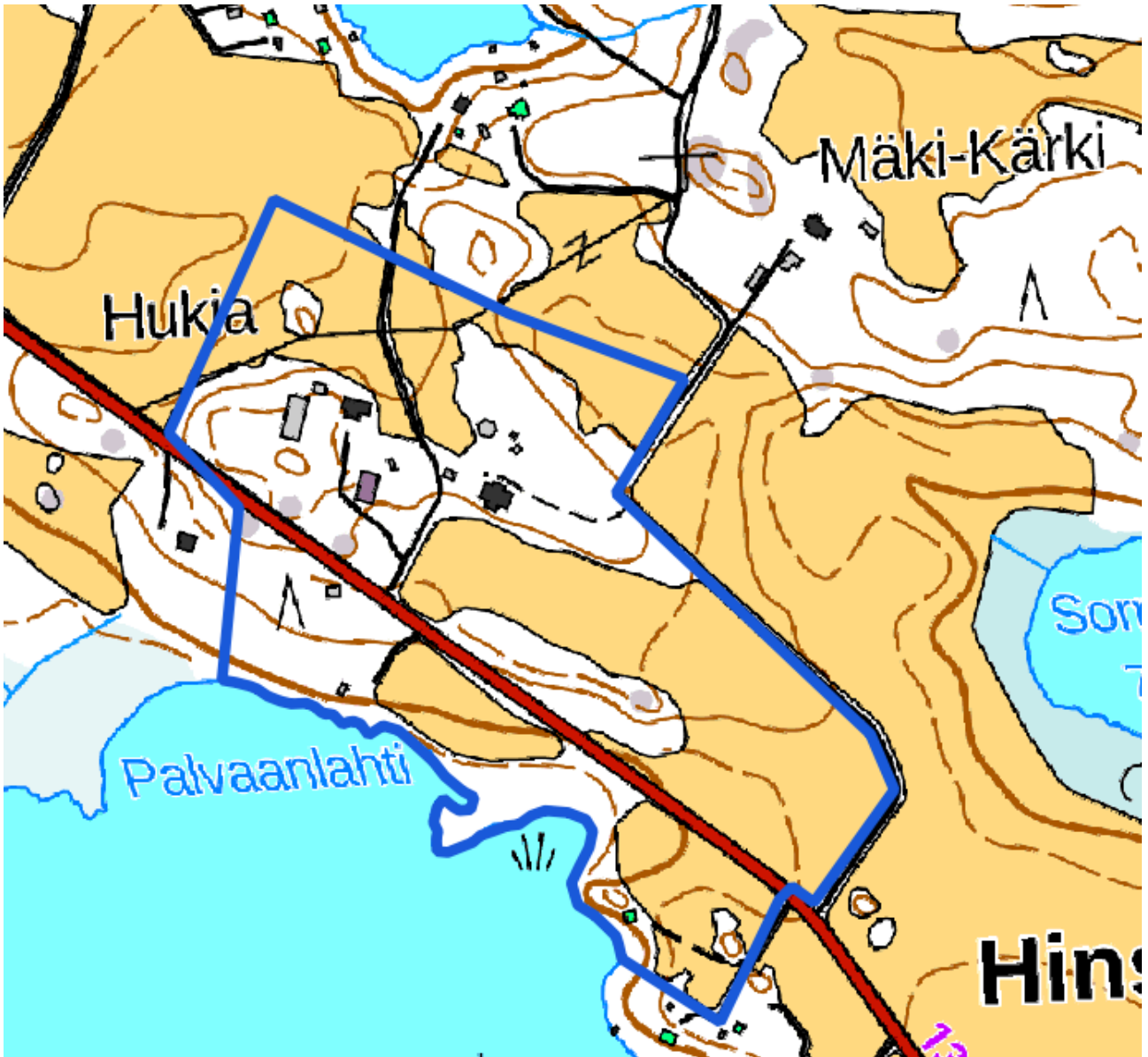
Tämän luontoselvityksen tarkoituksena on tuoda esiin Vesilahden Hinsalaan laadittavan Hukianhovin ranta-asetuskaavan alueella sijaitsevalle selvitysalueelle sijoittuvat luontoarvot, jotka erityisesti tulisi huomioida alueen maankäytön suunnittelussa. Luontoarvoja ovat luonnonsuojelu-, metsä-, ja vesilain mukaan suojeltavat ja muut huomionarvoiset luontotyypit ja elinympäristöt, sekä uhanalaisten ja erityisesti suojeltavien, rauhoitettujen ja EU:n luonto- ja lintudirektiivin mukaisten suojeltavien lajien havainnot ja potentiaaliset esiintymisalueet. Luontoselvitys on tehty asemakaavatasoisena, silmällä pitäen mahdollisia tarkempia selvitystarpeita.

Selvitysalue

Selvitysalue sijaitsee Vesilahden Hinsalaan laadittavan Hukianhovin ranta-asetuskaavan alueella, jonka pinta-ala on noin 16 ha. Alue rajoittuu Pyhäjärven Palvaanlahden rantaan. (KUVAT 1-2).

KUVA 1. Luontoselvityksen kohteena olevan Hukianhovin ranta-asetuskaavan alueen sijainti merkittynä sinisellä rajauksella.

KUVA 2. Luontoselvityksen kohteena olevan Hukianhovin ranta-asemakaavan alueen sijainti merkittynä sinisellä rajauksella.

KUVA 3. Luontoselvityksen kohteena olevan Hukianhovin ranta-asemakaava-alueen rajausta sinisellä.

Tekstissä alla lihavoitu ja kartalla vihreällä rajattu luontoarvoja sisältävät alueet.

Kartalle numeroidut alueet (esitely tarkemmin s. 8 alkaen):

1. Sekametsä selvitysalueen länsiosassa (vanhaa niittyä; ks. vuoden 1964 kartta sivulla 6)
2. Lehtipuuvaltainen metsäsaareke selvitysalueen länsiosassa
3. Hakkuuaukea selvitysalueen pohjoisosassa
4. Lehtipuuvaltainen metsäsaareke selvitysalueen keskiosassa
- 5. Kallioympäristö selvitysalueen itäosassa (Metsälain 10 § mukainen erityisen tärkeä elinympäristö)**
6. Lehtipuuvaltainen metsäsaareke selvitysalueen kaakkoisosassa
- 7. Rantametsä selvitysalueen eteläosassa (vanhaa niittyä; ks. vuoden 1964 kartta sivulla 6)**
- 8. Rantaluhta selvitysalueen eteläosassa (Metsälain 10 § mukainen erityisen tärkeä elinympäristö)**
9. Hakkuuaukea selvitysalueen lounaisosassa (osittain vanhaa niittyä; ks. vuoden 1964 kartta sivulla 6)

KUVA 4. Maanmittauslaitoksen kartta vuodelta 1964. Sinisellä selvitysalueen rajaus.

Selvitysmenetelmät ja havainnot

Esiselvitystyöhön kuului muun muassa Maanmittauslaitoksen vanhojen kartta-aineistojen tarkastelua, joista saatiin tietoa alueella tapahtuneista muutoksista, kuten alueella ennen sijainneista pelloista ja niityistä. Alue osoittautui monin paikoin olleen ennen niittyä. (KUVA s. 6).

Alueelle tehtiin kuuden tunnin kestoisen maastotarkastelu 29.8.2023 luontokartoittaja (EAT) Henna Koskisen toimesta. Tarkastelu tehtiin jalkaisin havainnoiden kasvillisuutta ja luontotyyppejä. Linnustoa havainnoitiin myös kuuntelemalla ja kiikaroimalla.

Selvitysalue oli suurelta osin viljelyksessä olevaa peltoa ja rakennettua ympäristöä. Selvitysalueen metsät olivat pääosin talousmetsiköitä. Monin paikoin metsät olivat kulttuurivaikutteisia (vanhoja niittyjä). Selvitys keskitettiin alueen metsäisille osuuksille.

Selvityksen syksyisestä ajankohdasta johtuen alueen lintuhavainnot olivat niukkoja. Linnuista selvitysalueella havaittiin vain käpytikka, varis, korppi ja harakka. Vesilinnuista tavattiin merimetso. Edellä mainituista harakka on määritelty silmällä pidettäväksi (NT) lajiksi vuoden 2019 uhanalaisuusarvioinnissa.

Selvitysalue on numeroituna osa-alueittain sivun 5 kartalle ja kustakin osa-alueesta on kerrottu tarkemmin sivulta 8 alkaen.

Osa-alueet 1-9 (esitetty kartalla s. 5):

1. SEKAMETSÄ SELVITYSALUEEN LÄNSIOSASSA

Selvitysalueen länsiosaan sijoittuva alue oli Maanmittauslaitoksen vuoden 1964 kartan mukaan ollut ennen niittyä (KUVA s. 6). Alueen puustoon kuuluivat etenkin kuusi, koivu ja pihlaja. Pensaskerroksessa tavattiin taikinamarjaa ja vadelmaa. Aluskasvillisuuteen kuuluivat muun muassa mustikka, puolukka, ahomansikka, käenkaali, kielo, sinivuokko, sananjalka ja kivikkoalvejuuri. Sammalista tavattiin muun muassa metsäliekosammal. (KUVA 5).

KUVA 5. Sekametsää selvitysalueen länsiosassa.

2. LEHTIPUUVALTAINEN METSÄSAAREKE SELVITYSALUEEN LÄNSIOSASSA

Selvitysalueen länsiosassa peltojen keskellä sijaitsevan metsäsaarekkeen puustoon kuuluivat etenkin koivu, pihlaja ja haapa, mutta myös joitain kuusia ja mäntyjä esiintyi. Pensaskerroksessa tavattiin taikinamarjan ja katajan lisäksi lehtipuiden, kuten haavan taimia. Aluskasvillisuuteen kuuluivat muun muassa mustikka, kielo, koiranheisi, lillukka, ahomansikka ja ahomatara. Sammalista havaittiin metsäliekosammal. (KUVA 6).

KUVA 6. Selvitysalueen länsiosassa sijaitsevan metsäsaarekkeen kasvillisuutta.

3. HAKKUUAUKEA SELVITYSALUEEN POHJOISOSASSA

Selvitysalueen pohjoisosassa sijaitsi peltojen ympäröimä hakkuuaukea. Jättopuuna esiintyi mäntyä, koivua ja haapaa. Alueen aluskasvillisuuteen kuuluivat muun muassa vadelma, peltovalvatti ja metsälauha. (KUVA 7).

KUVA 7. Hakkuuaukea selvitysalueen pohjoisosassa. Jättopuuna mäntyä, koivua ja haapaa.

Alueen länsiosa oli pieneltä alueelta jätetty hakkuun ulkopuolelle. Puustoon tällä alueella kuuluivat koivu, harmaaleppä, pihlaja ja kuusi. Aluskasvillisuuteen kuuluivat muun muassa mustikka, sananjalka, kielo, koiranheisi ja ahomansikka. Sammalista havaittiin metsäliekosammal. (KUVA 8).

KUVA 8. Hakuun ulkopuolelle jätetyn alueen kasvillisuutta osa-alueen länsiosassa. Taustalla aluetta ympäröivää peltoa.

4. LEHTIPUUVALTAINEN METSÄSAAREKE SELVITYSALUEEN KESKIOSASSA

Selvitysalueen keskellä sijaitsi Hinsalantien ja pellon väliin jäävä pieni metsäinen alue. Alueen puustoon kuuluivat lehtipuut kuten koivu, pihlaja, tuomi, mutta myös joitain kuusia ja mäntyjä esiintyi. Pensaskerroksessa tavattiin koiranheisi ja taikinamarja.

Aluskasvillisuuteen kuuluivat muun muassa sananjalka, kivikkoalvejuuri, ahomansikka ja kielo. Sammalista havaittiin etenkin metsäliekosammalta. (KUVA 9).

KUVA 9. Metsäinen alue Hinsalantien varrella peltojen keskellä.

5. KALLIOYMPÄRISTÖ SELVITYSALUEEN ITÄOSASSA (Metsälain 10 § mukainen erityisen tärkeä elinympäristö)

Alueen puustoon kuuluivat kuusi, koivu, pihlaja ja tuomi. Pensaskerroksessa esiintyi kataja. Aluskasvillisuuteen kuuluivat kalliota peittävien sammalten ohella muun muassa haurasloikko, kivikkoalvejuuri ja ahomansikka. (KUVA 10).

KUVA 10. Kallio selvitysalueen itäosassa.

Ympäristöstään erottuvan kallion päälle oli hakkuiden yhteydessä säästetty puustoa (kuten s. 12 kuvassa näkyvä mänty), ja niiltä osin alue oli pitkälti luonnontilainen. Kallioympäristöissä elää ääreviin olosuhteisiin erikoistunutta lajistoa. Kallioympäristöjen ekologinen erityisluonne ja maisemalliset arvot tekevät niistä säilyttämisen arvoisen elinympäristön.

Kallioympäristö täytti metsälain 10 §:n mukaisten erityisen tärkeiden elinympäristöjen ominaispiirteet. Metsälain mukaan sen 10 §:n mukaisten erityisen tärkeiden elinympäristöjen ominaispiirteet tulee säilyttää. Alueet on lain mukaan säästettävä muun muassa uudistushakkuilta ja kasvillisuutta vahingoittavalta maanpinnan käsittelyltä. Alue on rajattu vihreällä sivun 5 kartalle.

6. LEHTIPUUVALTAINEN METSÄSAAREKE SELVITYSALUEEN KAAKKOISOSASSA

Viljelyksessä olevien peltojen keskellä sijaitsevan metsäsaarekkeen puustoon kuuluivat muun muassa koivu, kuusi ja pihlaja. Lisäksi tavattiin katajaa, jota esiintyi myös pensaskerroksessa taikinamarjan ja vadelman ohella. Aluskasvillisuuteen kuuluivat heinien ohella muun muassa ahomatara, koiranputki ja ahomansikka. (KUVA 11).

KUVA 11. Metsäsaareke selvitysalueen kaakkoisosassa.

7. RANTAMETSÄ SELVITYSALUEEN ETELÄOSASSA (Vanhaa niittyä)

Pyhäjärven rannan ja viljelyksessä olevien peltojen väliin sijoittunut alue oli Maanmittauslaitoksen vuoden 1964 kartan (s. 6) mukaan ollut ennen niittyä. Alue oli monin paikoin kivikkoista. Alueen puusto koostui enimmäkseen lehtipuista kuten haavasta ja pihlajasta, mutta myös esimerkiksi kuusta esiintyi. Pensaskerroksessa tavattiin etenkin taikinamarjaa. Aluskasvillisuuteen kuuluivat muun muassa mustakonnanmarja, kiolo ja käenkaali. Sammalista tavattiin metsäliekosammal. Ranta oli pääosin jyrkkäpiirteinen ja ranta- ja vesikasvillisuus vähäistä. (KUVA 12).

KUVA 12. Selvitysalueen eteläosan rantametsää. Taustalla Pyhäjärvi.

Etelään-länteen avautuvalla, rantaan rajoittuvalla rinteellä oli maisemallisten arvojen lisäksi luontoarvoja. Alueen pitkälti luonnontilaiseen puustoon kuuluivat niin luonnon monimuotoisuudelle tärkeät varttuneet haavat, kuin lahoppuustoakin. Edellä mainitut ovat tärkeitä monipuolisen lajiston elinympäristöjä. Rannan ja pellon reunavaikutus lisäsi alueen luonnon monimuotoisuutta. Luonnon monimuotoisuuden vaalimiseksi alueen ominaispiirteet olisi suotavaa mahdollisuuksien mukaan säilyttää. Alue on rajattu vihreällä sivun 5 kartalle.

8. RANTALUHTA SELVITYSALUEEN ETELÄOSASSA (Metsälain 10 § mukainen erityisen tärkeä elinympäristö)

Palvaanlahdessa erottui ympäristöstään pitkälti luonnontilainen, niemekkeen ympäristöön muodostunut rantaluhta. Alueen puusto koostui muun muassa harmaalepystä, koivusta ja pensasmaisista pajuista. Aluskasvillisuuteen kuuluivat muun muassa järviruoko, leveäosmankäämi, järvikorte ja vehka. (KUVA 13).

Kohti pohjoista (Hinsalantietä) rantaluhta vaihtui metsäksi, jonka puustoon kuuluivat muun muassa varttunut koivu, puumaiset pajut, sekä paikoin tiheässä kasvava nuori kuusi, joka teki aluskasvillisuudesta niukkaa. Maanmittauslaitoksen vuoden 1964 kartan (s. 6) mukaan alueella on sijannut ennen niittyä. (KUVA 14).

KUVA 13. Selvitysalueen eteläosan rantaluhtaa.

KUVA 14. Rantaluhdan ja Hinsalantien välissä sijaitsevaa metsää.

Rantaluhdat ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä maa- ja vesiekosysteemien vaihtumisvyöhykkeitä. Alueella sijaitseva rantaluhta täytti metsälain 10 § mukaisten erityisen tärkeiden elinympäristöjen ominaispiirteet. Metsälain mukaan sen 10 §:n mukaisten erityisen tärkeiden elinympäristöjen ominaispiirteet tulee säilyttää. Alueet on lain mukaan säästettävä muun muassa uudistushakkuilta ja kasvillisuutta vahingoittavalta maanpinnan käsittelyltä.

Rantaluhdat ovat linnustolle tärkeitä pesimis- ja suojapaikkoja, eikä niiden välittömään läheisyyteen siksi suositella rakentamista. Alue on rajattu vihreällä sivun 5 kartalle.

9. HAKKUUAUKEA SELVITYSALUEEN LOUNAISOSASSA (Osittain vanhaa niittyä)

Selvitysalueen lounaisosassa sijaitsee rajoittuva hakkuuaukea. Jättöpuuna esiintyy mäntyä, koivua ja haapaa. Alueen aluskasvillisuuteen kuuluvat muun muassa vadelma, maitohorsma ja sananjalka. Pohjoisosiltaan alue oli Maanmittauslaitoksen vuoden 1964 kartan (s. 6) mukaan ollut ennen niittyä. Rantavyöhykkeeseen oli säästetty puustoa, kuten koivua, harmaaleppää ja pihlajaa. Rannan tuntumassa vesikasvillisuuteen kuului lähinnä järviruokoa. (KUVA 15).

KUVA 15. Selvitysalueen lounaisosan hakkuuaukea.

Yhteenvedo ja suositukset

Selvitysalueen itäosassa sijaitsee ympäristöstään erottuva kallio. Alue on rajattu vihreällä sivun 5 kartalle (kohde 5). Kallioympäristöissä elää ääreviin olosuhteisiin erikoistunutta lajistoa. Kallioympäristöjen ekologinen erityisluonne ja maisemalliset arvot tekevät niistä säilyttämisen arvoisen elinympäristön.

Kallioympäristö pitkälti luonnontilaisena täytti metsälain 10 §:n mukaisten erityisen tärkeiden elinympäristöjen ominaispiirteet. Metsälain mukaan sen 10 §:n mukaisten erityisen tärkeiden elinympäristöjen ominaispiirteet tulee säilyttää. Alueet on lain mukaan säästettävä muun muassa uudistushakkuilta ja kasvillisuutta vahingoittavalta maanpinnan käsittelyltä.

Selvitysalueen eteläosassa sijaitsee etelä-länsirintainen rantametsä, jolla oli maisemallisten arvojen lisäksi luontoarvoja. Alue on rajattu vihreällä sivun 5 kartalle (kohde 7). Alueen pitkälti luonnontilaiseen puustoon kuuluivat niin luonnon monimuotoisuudelle tärkeät varttuneet haavat, kuin lahoppuustoakin. Edellä mainitut ovat tärkeitä monipuolisen lajiston elinympäristöjä. Rannan ja pellon reunavaikutus lisäsi alueen luonnon monimuotoisuutta. Luonnon monimuotoisuuden vaalimiseksi alueen ominaispiirteet olisi suotavaa mahdollisuuksien mukaan säilyttää.

Selvitysalueen eteläosassa sijaitsee ruovikkoinen rantaluhta. Alue on rajattu vihreällä sivun 5 kartalle (kohde 8). Rantaluhdat ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä maa- ja vesiekosysteemien vaihtumisvyöhykkeitä. Rantaluhdat ovat linnustolle tärkeitä pesimis- ja suojapaikkoja, eikä niiden välittömään läheisyyteen siksi suositella rakentamista.

Rantaluhta täytti metsälain 10 § mukaisten erityisen tärkeiden elinympäristöjen ominaispiirteet. Metsälain mukaan sen 10 §:n mukaisten erityisen tärkeiden elinympäristöjen ominaispiirteet tulee säilyttää. Alueet on lain mukaan säästettävä muun muassa uudistushakkuilta ja kasvillisuutta vahingoittavalta maanpinnan käsittelyltä.

Selvitysalueelta tavatuista linnuista harakka on määritelty silmällä pidettäväksi (NT) lajiksi vuoden 2019 uhanalaisuusarvioinnissa.

Selvitys ei nostanut esiin muita sellaisia elinympäristöjä tai lajeja, jotka tulisi erityisesti huomioida alueen maankäytön suunnittelussa.

Padasjoella 11.10.2023

Henna Koskinen
luontokartoittaja (EAT)
miljöosuunnittelija (ins. AMK)

Lähteet ja kirjallisuus

Kannen kuva: Selvitysalueen eteläosan rantaa.

Kuva 1. OpenStreetMap
ODbl
www.openstreetmap.org

Kuvat 2-4: Maanmittauslaitoksen aineistoa 09/2023
Valokuvat: Henna Koskinen 29.8.2023.

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. **Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019**. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

Luonnonsuojeluasetus. 14.2.1997/160 Liite 4, muutoksineen.
Ympäristöministeriö. 1.3.1997
Saatavilla: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19970160>
[2.10.2023]

Luonnonsuojelulaki. 5.1.2023/9 muutoksineen.
Ympäristöministeriö. 1.6.2023.
Saatavilla: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2023/20230009>
[2.10.2023]

Metsälaki. 12.12.1996/1093 muutoksineen
Maa- ja metsätalousministeriö. 1.1.1997
Saatavilla: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19961093>
[2.10.2023]

Vesilaki. 27.5.2011/587 muutoksineen
Oikeusministeriö. 1.1.2012
Saatavilla: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110587>
[2.10.2023]

Suomen Lajitietokeskus
Saatavilla: www.laji.fi
[2.10.2023]

Ympäristöministeriön verkkopalvelu. **EU:n luonto- ja lintudirektiivit**.
Saatavilla: <https://ym.fi/eu-n-luonto-ja-lintudirektiivit>
[2.10.2023]

Meriluoto, M., Soininen, T. 2002. **Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt**. Metsälehti Kustannus. Helsinki. 192 s.

Mäkelä, K. ja Salo, P. 2021. **Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle**. Suomen ympäristökeskus SYKE. 346 s. Saatavilla: syke.fi/julkaisut
[2.10.2023]

Vanhatkartat.fi -palvelu. **Maanmittauslaitoksen vanhat painetut kartat.** Saatavilla: <https://vanhatkartat.fi>
[2.10.2023]

Miljösuunnittelu
Henna Koskinen

Padasjoki

puh. 040-7576122

miljoosuunnitteluhk@gmail.com

www.miljoosuunnittelu.fi